

være. Det har man derfor foreslaaet slettet som noget, der gaar udenfor den almindelige Lovgivning.

Tilbage ere de to Ændringsforslag, som have, om man vil, en mere politisk Karakter, idet de berøre et politisk Spørgsmaal. Det ene Tilfælde er det, som er Genstand for § 7 i Forslaget, hvor det siges, at Optrækkelsen af ubetilgede Statskatter eller Afholdelsen af ubetilgede Statsudgifter skal paadrage den paagældende Minister Ansvar, naar han har handlet med Bevidsthed om, at han ikke vilde kunne faa de paagældende Beløb betilgede af Kongen og Rigsdagen. Dette er sagt ganske ubetinget, altsaa ikke blot gældende for de Tilfælde, hvor han virkelig vidste dette og ikke kunde vente at faa det bevilget af saglige Grunde, men ogsaa, hvor det, han kunde vide, kun var, at der af politiske Grunde vilde nægtes ham en Bevilling trods dens mulige uomtvistelige saglige Begrundelse, f. Eks. i det Tilfælde, hvor der af et Ting er givet Ministeren et Mistillidsvotum i den Form, at man ikke vil bevilge ham nogen som helst Udgift paa hans Budget, saa at man altsaa med andre Ord udtaler, at man forlanger eller ønsker, at han træder tilbage. At nu en Minister, som ikke viger for et saadant Tilhold om at gaa sin Vej, derved paadrager sig et Ansvar til Straf og Erstatning, er jo en Lære, som den absolut gennemførte Parlamentarisme maaske vil opstille. Den vil opstille den Sætning: En Minister har under saadanne Omstændigheder ikke blot en politisk Opfordring, men en juridisk Pligt til at gaa sin Vej, og vil han ikke opfylde denne Pligt, paadrager han sig Ansvar, og det indtil 2 Aars Statsfængsel. Det er en Lære, men det er, som bekendt, ikke en ubestridt Lære. Der er en anden politisk Lære, som siger: Det staar ikke i Grundloven, at en Minister er pligtig at gaa sin Vej, naar han faar et Mistillidsvotum i den Form, at man ikke vil bevilge ham nogen Udgift. Det er altsaa en Sætning, hvis Grundlovmæssighed bestrides fra anden Side. Som Følge heraf vil det fra denne anden Side ikke kunne erkendes, at det paadrager Ministeren et Strafansvar, hvis han forbliver et saadant Tilhold overhørig. Nu er det vor Opfattelse, at det slet ikke er Opgaven for en Lov om Ministeransvarlighed at tage Parti i denne Strid mellem politiske Opfattelser, fordi det ikke er Opgaven for en Ministeransvarlighedslov at forandre, give Tillæg til eller overhovedet gribe ind i eller forklare, hvad der maatte

betragtes som den grundlovmæssige Ordning af Forholdet mellem den udøvende Magt og Bevillingsmyndigheden. Og vi mene, at den heller ikke vil kunne gøre det med nogen Nytte. Ansvar for en Minister, der er forbleven et saadant Tilhold om at gaa sin Vej, i Form af et Mistillidsvotum, overhørig, kunde kun gøres gældende for Rigsretten, gennem Rigsretten, og da stiller Forholdet sig saaledes, at enten bifalder Rigsretten den Opfattelse, at det er Ministerens juridiske Pligt at opgive sin Stilling, naar han ikke kan faa de fornødne Bevillinger ogsaa i saadanne Tilfælde, og saa behøves Bestemmelsen jo ikke — eller ogsaa holder Rigsretten sig til den modsatte Opfattelse, og saa er det ganske unyttigt, at det modsatte er sat ind i Ministeransvarlighedsloven, thi det kommer ikke til at gælde lige overfor Grundloven, naar Rigsretten siger: Dette har ikke Hjemmel i Grundloven.

Under disse Omstændigheder finder altsaa Flertallet, at det i Ministeransvarlighedsloven gælder om at finde et neutralt Udtryk for, hvad der kan paadrage en Minister Ansvar. Et neutralt Udtryk vil jo sige et Udtryk, som ikke tager Parti hverken for den ene eller den anden politiske Opfattelse, men lader det blive Rigsrettens Sag at afgøre, hvad den finder er den forfatningsmæssigt, grundlovmæssigt foreskrevne Ordning af Forholdet mellem den udøvende Magt og Bevillingsmyndigheden. Et saadant neutralt Udtryk mene vi at have fundet, naar vi i vort Forslag til § 7 udtale, at Ministeren har Ansvar, „for saa vidt han ikke efter Handlingens Beskaffenhed“ — altsaa Udgiftens Afholdelse eller Skatteopkrævningen — „og de Omstændigheder, under hvilke den foretoges, havde Føje til at vente den godkendt af Kongen og Rigsdagen“. Dette er et neutralt Udtryk, thi er det Rigsrettens Mening, at en Minister under de forudsatte Omstændigheder er juridisk pligtig at gaa sin Vej, vil den have Berettigelse til i Kraft af denne Formulering at sige: Under de Omstændigheder maatte du ikke afholde Udgiften, og du har altsaa Ansvar. Opfatter derimod Rigsretten Forholdet paa anden Maade, vil den efter de brugte Udtryk kunne sige: Nej, denne personlig motiverede Nægtelse hører ikke til de Omstændigheder, der vedkomme Handlingen, og følgelig vil den kunne frifinde ham. Der er fuldstændig Frihed. Dette betyder: Det er ikke ved Ansvarlighedsloven afskaaret Rigsretten at gaa til den ene eller den anden Side, alt eftersom den finder det rette Forhold at